

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

20–24. jun 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Jun 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 24. 6. 2022.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.911,74	6,45%	-8,31%
Dow Jones Industrial	SAD	31.500,68	5,39%	-7,88%
NASDAQ	SAD	11.607,62	7,49%	-19,22%
Dax 30	Nemačka	13.118,13	-0,06%	-15,85%
CAC 40	Francuska	6.073,35	3,24%	-8,41%
FTSE 100	Velika Britanija	7.208,81	2,74%	1,39%
NIKKEI 225	Japan	26.491,97	2,04%	-8,25%
Shanghai Composite	Kina	3.349,75	0,99%	-6,08%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	0,79%	-27,7	144,4
	10y	1,44%	-22,0	162,5
Francuska	2y	0,66%	-23,6	129,5
	10y	1,97%	-23,1	182,2
Španija	2y	1,09%	-25,4	159,3
	10y	2,54%	-19,6	211,6
Italija	2y	1,38%	-20,6	170,7
	10y	3,44%	-14,5	257,3
UK	2y	1,93%	-27,2	186,3
	10y	2,30%	-19,6	156,1
SAD	2y	3,07%	-11,7	279,8
	10y	3,14%	-9,3	164,3
Kanada	2y	3,13%	-11,3	270,0
	10y	3,32%	-8,0	190,7
Japan	2y	-0,09%	-1,6	2,6
	10y	0,23%	0,2	17,5

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0547	0,75%	-11,57%	USD/EUR	0,9482	-0,74%	13,10%
EUR/GBP	0,8596	0,09%	0,30%	USD/GBP	0,8152	-0,63%	13,44%
EUR/CHF	1,0107	-0,61%	-7,75%	USD/CHF	0,9583	-1,36%	4,32%
EUR/JPY	142,55	0,78%	7,78%	USD/JPY	135,17	0,02%	21,90%
EUR/CAD	1,3622	-0,29%	-7,31%	USD/CAD	1,2918	-1,02%	4,84%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,58%	0,2	-1,5	1,45%	0,0	140,0	1,19%	-0,1	113,9	-0,20%	0,9	52,5
1M	-0,55%	-6,6	0,5	1,49%	-2,0	144,3	1,19%	-0,6	114,0	-0,55%	10,6	17,7
3M	-0,22%	-4,9	32,0	2,01%	7,5	196,3	1,51%	2,3	145,4	-0,65%	3,6	7,4
6M	0,22%	-6,8	73,1	2,54%	2,5	249,1	1,96%	-4,4	190,5	-0,68%	1,9	4,6
12M	0,98%	-14,9	145,3	2,99%	-17,4	-	2,47%	-18,1	238,1	-0,69%	1,0	1,9

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	-0,50	-0,10	12. 9. 2019.	21. 7. 2022.	0,00
Federalne rezerve SAD	1,50–1,75	0,75	15. 6. 2022.	27. 7. 2022.	2,75–3,00
Banka Engleske	1,25	0,25	16. 6. 2022	4. 8. 2022	1,50
Banka Kanade	1,50	0,50	1. 6. 2022.	13. 7. 2022.	2,75
Narodna banka Švajcarske	-0,25	0,50	16. 6. 2022.	22. 9. 2022.	0,00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je ojačao za 0,75% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0463 do 1,0606 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0509 do 1,0575 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Početkom nedelje evro je ojačao prema dolaru, s fokusom tržišnih učesnika na novi instrument ECB-a koji će biti usmeren ka sprečavanju fragmentacije tržišta, tj. širenju spredova troškova zaduživanja različitih zemalja zone evra. Predsednik ECB-a Kristin Lagard u ponedeljak je izjavila da ECB mora brzo da uguši rizik fragmentacije tržišta, na samom početku. Ona je ponovo potvrdila da ECB planira da poveća stope za 25 b.p. u julu i za 50 b.p. u septembru ako se inflacioni izgledi ne pogoršaju. Ovo je imalo veći uticaj na kurs evra od potencijalnog političkog rizika u Francuskoj, nakon što je stranka predsednika Makrona na parlamentarnim izborima u nedelju izgubila apsolutnu većinu.

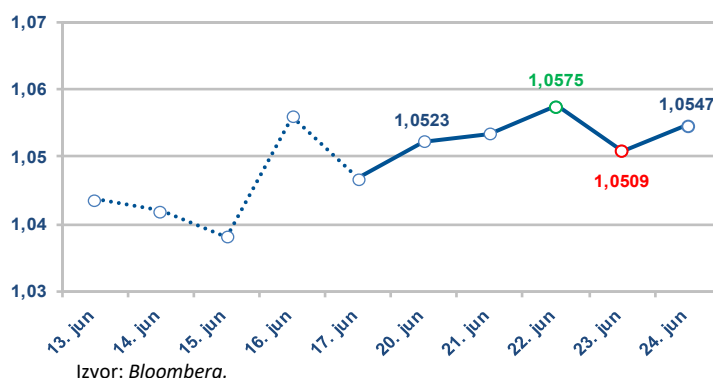
U utorak je evro nastavio da jača prema dolaru, nakon što je i glavni ekonomista ECB-a Lejn ponovio da će ECB podići stope za 25 b.p. na sastanku u julu, ali tek treba da se odluči o veličini njenog povećanja u septembru, što znači da je moguće i povećanje od 50 b.p.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,75%

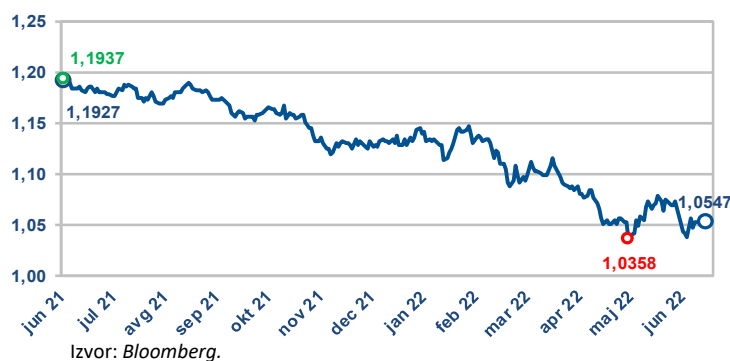
Sredinom nedelje rasla je averzija prema riziku na tržištu, nakon što su podaci pokazali da je inflacija potrošačkih cena u Ujedinjenom Kraljevstvu dostigla novi 40-godišnji maksimum, usled čega su evro i funta oslabili, dok je dolar, kao valuta sigurnog utočišta, ojačao. Međutim, **do kraja dana dolar je ipak oslabio, zajedno s padom prinosa američkih državnih obveznica zbog strahovanja da bi američka privreda mogla pasti u recesiju**, nakon što je predsednik FED-a Džerom Pael rekao da su više stope bolne, ali da su one sredstvo koje američka centralna banka ima da uspori inflaciju. U svom polugodišnjem obraćanju pred Senatom, Pael je rekao da je FED u potpunosti posvećen vraćanju inflacije na 2% i obnavljanju cenovne stabilnosti, da ne pokušava da izazove recesiju, ali da je recesija „svakako mogućnost“.

U četvrtak evro je oslabio prema dolaru, nakon objave *PMI* podataka za zonu evra, koji su pokazali da je poslovna aktivnost usporila znatno više od očekivanja, povećavajući zabrinutost oko globalnog privrednog rasta. Prema preliminarnim podacima, kompozitni *PMI* indeks za zonu evra smanjen je sa 54,8 u maju na 51,9 u junu, uz nastavljen pad vrednosti indeksa *PMI* i u uslužnom i proizvodnom sektoru. Indeksi *PMI* su u junu zabeležili snažan pad i u vodećim evropskim ekonomijama, Nemačkoj i Francuskoj, ukazujući na pad aktivnosti u privatnom sektoru, pad izvoza, domaće tražnje, kao i povećanu neizvesnost i inflaciju. Kompozitni *PMI* indeks u SAD, prema preliminarnim podacima za jun, smanjen je sa 53,6 na 51,2 u maju, što je najniži nivo u poslednjih pet meseci.

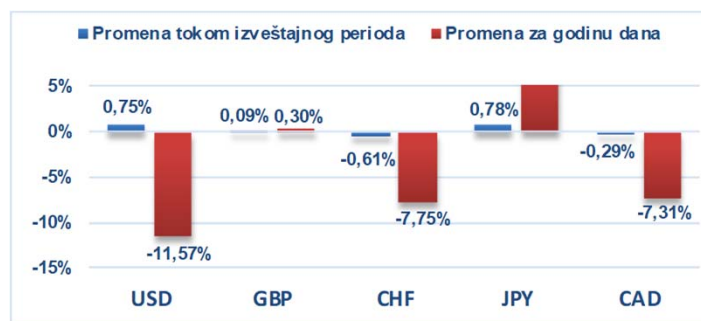
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Krajem nedelje dolar je ponovo oslabio, jer su investitori smanjili očekivanja rasta kamatnih stopa, a pomerili unapred očekivanja ponovnog smanjenja stopa kao odgovor na potencijalnu recesiju. Fjučersi na stopu *fed funds* pokazuju da investitori sada očekuju da kamatna stopa dostigne vrhunac od 3,5% u martu 2023. (nasuprot očekivana 4% pred sastanak FED-a 15. juna) i smanjenje stope od gotovo 20 b.p. u julu iste godine.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0547 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD opali su duž cele krive prinosa, izuzev kod instrumenata ročnosti šest meseci. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 12 b.p. (na 3,07%), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 9 b.p. (na 3,14%).

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše je uticalo pitanje mogućnosti recesije i spekulacije oko vremena njenog početka. Objavljeni podaci nastavili su da ukazuju na usporavanje ekonomske aktivnosti. Ekonomisti *Goldman Sachs*-a povećali su verovatnoću za recesiju tokom sledeće godine sa 15% na 30%, dok iz *Morgan Stanley*-a stižu projekcije o mogućnosti za recesiju u narednih 12 meseci od 35%. Krajem nedelje, zvaničnici FED-a su pokušali da umanje strah investitora od štetnih posledica agresivnog povećanja referentne kamatne stope na ekonomiju SAD.

Predsednik FED-a Paue izjavio je u svom polugodišnjem obraćanju pred Senatom da je FED u potpunosti posvećen vraćanju inflacije na 2% i obnavljanju cenovne stabilnosti, koja je temelj ekonomije, i da je to dobro i za tržište rada u srednjem i dugom roku. On je rekao da će FED morati da poveća referentnu kamatnu stopu iznad neutralnog nivoa (za koji oni procenjuju da je oko 2,5%) u restriktivnu teritoriju, da FED ne pokušava da izazove recesiju, ali da je recesija „svakako mogućnost“ i da su događaji u svetu poslednjih meseci otežali FED-u da postigne ono što želi, a to je da vrati inflaciju na 2%, uz očuvanje snažnog tržišta rada. Drugi rizik je da FED ne uspe da ponovo uspostavi stabilnost cena i da visoka inflacija postane ukorenjena u ekonomiji, što FED ne sme da dopusti. Izjavio je da je tržište rada trenutno „ekstremno zategnuto i neodrživo vruće“ i da je ekonomija dobro pozicionirana za restriktivnu monetarnu politiku.

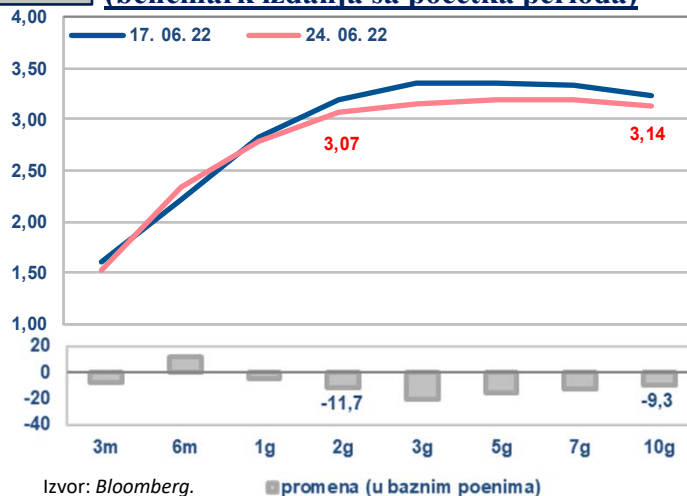
Investitori strahuju da bi FED mogao da izazove recesiju

Kompozitni *PMI* indeks u SAD, prema preliminarnim podacima za jun, smanjen je na 51,2 sa 53,6 u maju, što je najniži nivo u poslednjih pet meseci. *PMI* indeks uslužnog sektora smanjen je na 51,6 (sa 53,4 u maju), što je takođe najniži nivo u poslednjih pet meseci, dok je *PMI* indeks proizvodnog sektora smanjen na 52,4 (sa 57,0), što je najniži nivo u poslednja 23 meseca, a vrednost indeksa koji se odnosi na obim proizvodnje i koji ulazi u obračun kompozitnog indeksa našla se u zoni kontrakcije – 49,6 (sa 55,2 u maju), prvi put u poslednje dve godine. Podaci ukazuju na znatno sporiji rast poslovne aktivnosti u privatnom sektoru SAD u junu. Proizvođači i pružaoci usluga ukazuju na smanjenje tražnje i porudžbina usred rastućih troškova života, sve agresivnijeg zatezanja monetarne politike i pogoršanja finansijskih uslova. Poslovno poverenje je sada na nivou koji obično najavljuje ekonomski pad, povećavajući rizik od recesije, dok smanjena tražnja smanjuje i pritisak na rast cena, što sugerise da bi, iako još uvek značajno povišeni, inflacioni pritisci mogli biti na vrhuncu.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema konačnim podacima za jun, dodatno je smanjen u odnosu na preliminarnu procenu, što je novi najniži nivo ikada zabeležen, ukazujući na veliko pogoršanje spremnosti za potrošnju. S druge strane, dugoročna inflaciona očekivanja (u narednih pet do deset godina), kao i očekivanja za narednu godinu dana, revidirana su blago naniže, pokazujući da nisu probili dosadašnji raspon, kao što su to sugerisali preliminarni podaci, neposredno pre junskog sastanka FED-a.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.10

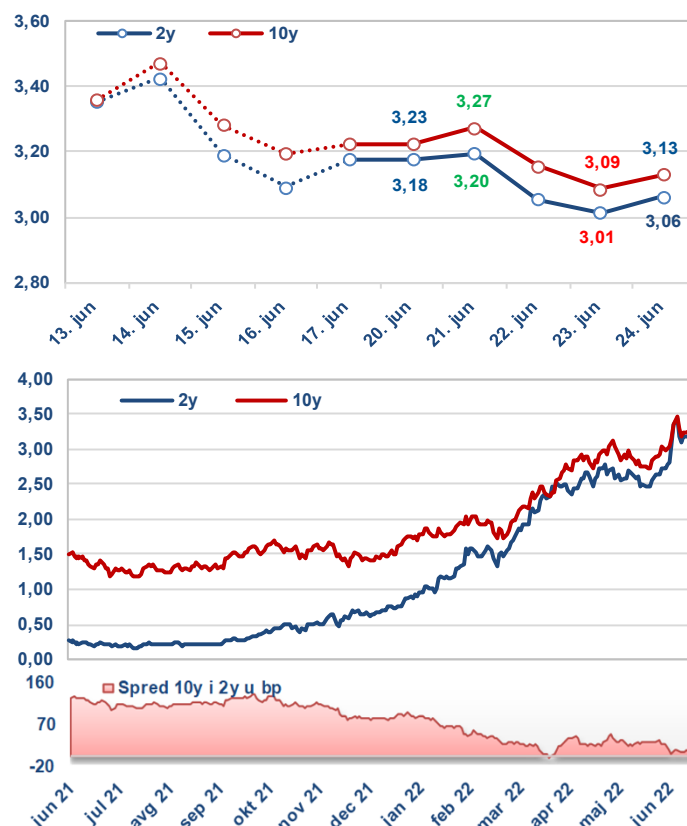
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
PMI kompozitni indeks, preliminarno	Jun	53,0	51,2	53,6
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, finalno	Jun	50,2	50,0	58,4
Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	18. jun	226	229	231

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su duž cele krive prinosa, posebno na ročnostima od dve godine i dužim. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 28 b.p., na 0,79%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 22 b.p., na 1,44%. Prinosi su opali zbog zabrinutosti oko budućih ekonomskih izgleda, naročito nakon objave indeksa PMI, koji su bili znatno lošiji od očekivanja.

Prema preliminarnim podacima, kompozitni PMI indeks za zonu evra smanjen je sa 54,8 poena u maju na 51,9 poena u junu, uz nastavljen pad vrednosti PMI indeksa i u uslužnom i proizvodnom sektoru. PMI indeks uslužnog sektora u junu snižen je za 3,3 poena, na 52,8, što je najniži nivo u proteklih pet meseci, dok je PMI indeks proizvodnog sektora smanjen za 2,6 poena, na 52, što je njegov najniži nivo od avgusta 2020. Nove porudžbine roba i usluga u junu su stagnirale, prvi put nakon što je u martu 2021. započeo oporavak tražnje. U junu je rast zaposlenosti bio najniži u proteklih 13 meseci, pošto su i u sektoru proizvodnje i u sektoru usluga korigovani planovi zbog pada tražnje i pogoršanja izgleda privrednog rasta. Podaci ukazuju na to da su rastući životni troškovi (pad kupovne moći), nepovoljniji finansijski uslovi, zabrinutost povezana s rastom cena energenata i produženim zastojkama u snabdevanju povezanim s krizom u Ukrajini, kao i nastavak negativnih uticaja pandemije, uticali na to da poslovna aktivnost u zoni evra uspori znatno više od očekivanja. Iako se vodeći indeks PMI i dalje nalazi u oblasti ekspanzije, njegova vrednost opada drugi mesec zaredom, uz pad pokazatelja i u proizvodnom i u uslužnom sektoru.

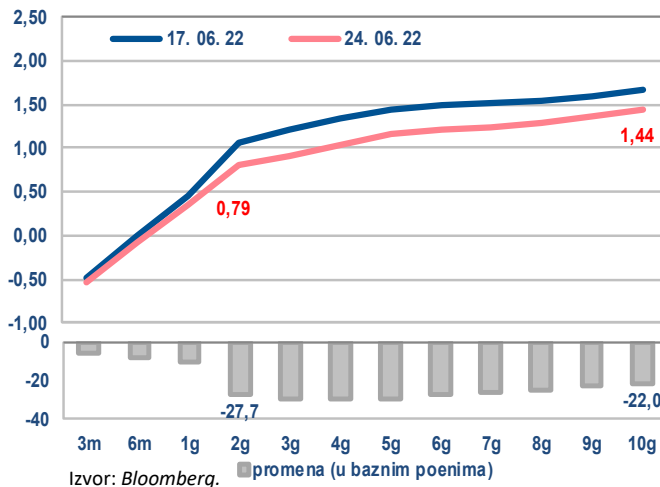
PMI indeksi su u junu snažno opali i u vodećim evropskim ekonomijama – Nemačkoj i Francuskoj, ukazujući na pad aktivnosti u privatnom sektoru, pad izvoza, domaće tražnje, kao i povećanu neizvesnost i inflaciju. Kompozitni PMI indeks za Nemačku u junu je smanjen na 51,3 (sa 53,7 u maju), pri čemu je komponenta proizvodnog sektora smanjena za 2,8 poena, na 52 (najniži nivo od avgusta 2020), a komponenta uslužnog sektora za 2,6 poena, na 52,4. Kompozitni PMI indeks za Francusku u junu je smanjen na 52,8 (sa 57 u maju), uz pad komponente proizvodnog sektora, koji je spušten za 3,6 poena, na 51 u junu, a PMI indeks uslužnog sektora za 3,9, na 54,4 poena u junu, što je i dalje iznad nivoa aktivnosti u proizvodnom sektoru.

PMI indeksi ukazuju na usporavanje rasta poslovne aktivnosti u zoni evra i u njenim vodećim ekonomijama

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u junu je smanjen na 92,3, sa 93,0, koliko je iznosio u maju. Komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije smanjena je sa 99,6 na 99,3, dok je komponenta koja se odnosi na očekivanja za narednih šest meseci smanjena sa 86,9 na 85,8. Podaci ukazuju na to da su kompanije bile nešto manje zadovoljne trenutnom poslovnom situacijom, dok su njihova očekivanja postala znatno pesimističnija. Nemačke kompanije su zabrinute zbog rastućih cena energenata i pretnje nestašicom gasa.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

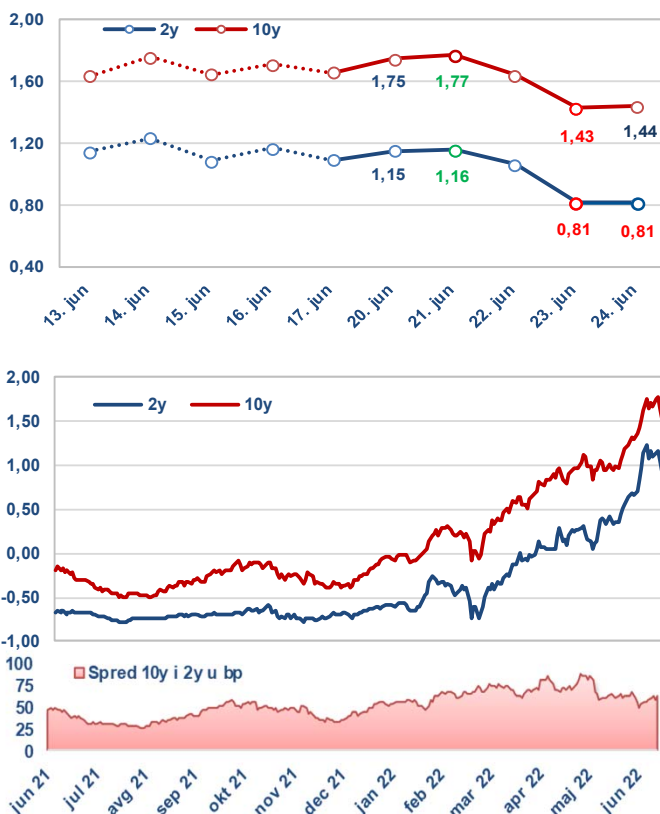
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
PMI kompozitni indeks, zona evra, preliminarno	Jun	54,0	51,9	54,8
PMI kompozitni indeks, Nemačka, preliminarno	Jun	53,0	51,3	53,7
IFO indeks poslovne klime, Nemačka	Jun	92,8	92,3	93,0

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

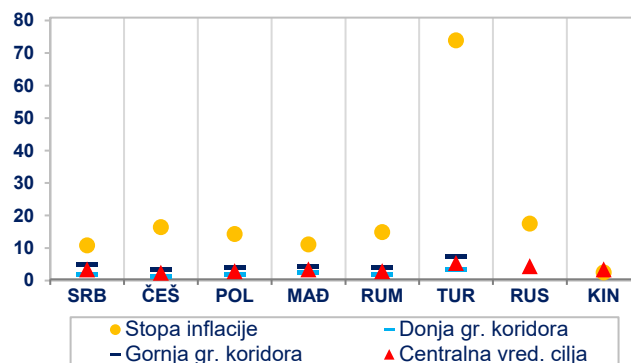
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T3, %)*
Srbija (NBS)	2,50	0,50	9. 6. 2022.	7. 7. 2022.	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	4. 8. 2022.	-
Poljska (NBP)	6,00	0,75	8. 6. 2022.	7. 7. 2022.	7,00
Mađarska (MNB)	7,75**	1,85	28. 6. 2022.	26. 7. 2022.	-
Rumunija (NBR)	3,75	0,75	10. 5. 2022.	6. 7. 2022.	5,25
Turska (CBRT)	14,00	-1,00	23. 6. 2022.	21. 7. 2022.	14,00
Rusija (CBR)	9,50	-1,50	10. 6. 2022.	22. 7. 2022.	8,75
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *T3 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa. **Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

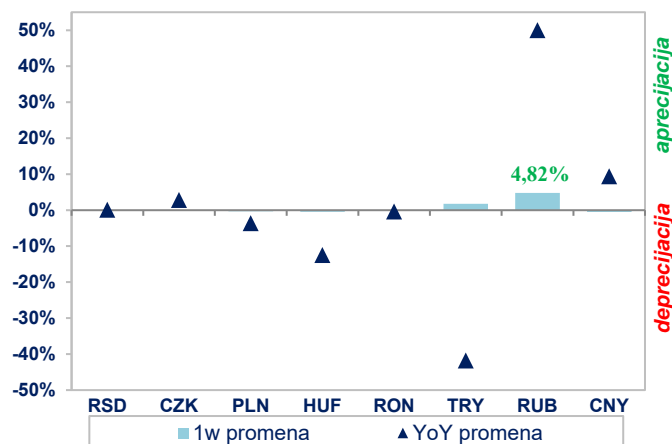
Centralna banka Češke je na sastanku 23. juna povećala referentnu kamatnu stopu za 125 b.p., na nivo od 7,00% (najviši nivo od 1999. godine), pri čemu je obim povećanja bio iznad očekivanja tržišnih učesnika (većina je očekivala povećanje od 100 b.p.). Međutim, odluka o povećanju stope ipak nije bila jednoglasna – pet članova Monetarnog odbora podržalo je odluku, dok su dva člana glasala za zadržavanje referentne stope na nepromenjenom nivou. Stope na kreditne i depozitne olakšice takode su povećane za po 125 b.p., na nivo od 8,0% i 6,0%, respektivno. Ovo je deveto uzastopno povećanje referentne kamatne stope od juna 2021. godine – ukupno povećanje u tom periodu, zaključno s poslednjim sastankom, iznosi 675 b.p. Kao osnovni razlog povećanja referentne kamatne stope navode se povišeni inflacioni pritisci. U maju je stopa inflacije u Češkoj dostigla nivo od 16,0% YoY, što je znatno iznad ciljane stope inflacije (2,0% ± 1 p.p.) i najviša stopa inflacije zabeležena u poslednjih 30 godina. Guverner Jirži Rusnok je nakon sastanka istakao da su rizici koji se odnose na prognoze „izrazito“ inflatorni, kao i da će Banka nastaviti da intervencijama na deviznom tržištu sprečava slabljenje krune.

Agencija za regulaciju i superviziju banaka Turske donela je novu meru kontrole kapitala, koja za cilj ima stabilizaciju turske lire, nakon što je ona od septembra prošle godine zabeležila znatniju deprecijaciju prema dolaru (oslabila za oko 50%). Turska lira je 24. juna naglo ojačala prema dolaru (5%), nakon donošenja nove mere, kojom se preduzeća „primoravaju“ da prodaju određeni deo deviznih sredstava, kako bi mogla da se zadužuju u domaćoj valuti. Ovo je poslednja u nizu odluka turskih vlasti kojom je pokušana stabilizacija turske lire, čija je vrednost drastično smanjena usled rastuće inflacije (u maju 73,5% YoY) i smanjenja realne referentne stope, koja se nalazi duboko u negativnoj teritoriji (-59,5%).

Stopa rasta industrijske proizvodnje u Poljskoj u maju je iznosila 15% YoY (1,4% MoM) i nalazi se ispod očekivanja tržišnih učesnika (16,7% YoY i 2,5% MoM), ali iznad podatka iz aprila (12,4% YoY i -11,7% MoM).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	7,400	-25,0	385,0
Češka (2032)	4,974	-61,7	329,1
Poljska (2032)	6,990	-86,5	522,2
Mađarska (2032)	7,966	-48,8	514,0
Rumunija (2032)	8,714	-51,2	540,3
Turska (2031)	18,660	-11,0	195,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,844	3,3	-24,2

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

* Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 0,71% i kretala se u rasponu od 1.826,43 do 1.838,36 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

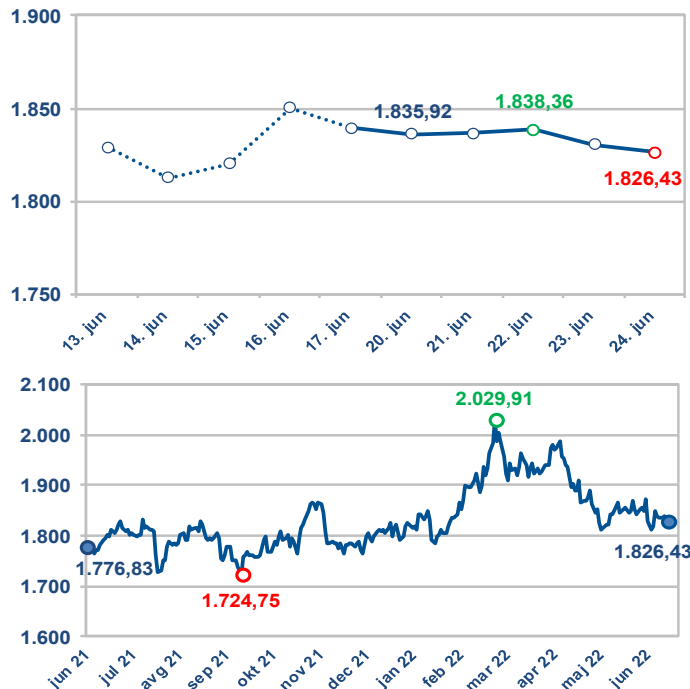
Na pad cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: strah od globalnog usporavanja privrednog rasta, jer centralne banke širom sveta pooštavaju ponudu novca; ograničenja koja Kina, kao najveći potrošač, uvodi u borbi protiv širenja virusa korona; očekivanja da će FED i dalje nastaviti sa agresivnim podizanjem nivoa referentne kamatne stope; visoke stope prinosa na državne obveznice SAD (prinosi na desetogodišnje obveznice SAD i dalje su konkurentni u odnosu na oportunitetni trošak držanja zlata, kao oblika nekamatonske aktive), kao i odustajanje investitora od ulaganja u zlato i njihovo investiranje u druge klase aktive.

Cena zlata smanjena za 0,71% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.826,43 dolara po unci

Na ograničenja daljeg pada cene zlata uticali su: povećani geopolitički rizici; zabrinutost zbog povećanja inflacije cena širom sveta (inflacija u Ujedinjenom Kraljevstvu od 9,1% u maju na međugodišnjem nivou); kao i podaci Savezne carinske uprave da je Švajcarska u maju uvezla zlato iz Rusije (više od tri tone), prvi put od početka rata u Ukrajini, što ukazuje na to da bi mogli omekšati stavovi oko ograničenja prometa plemenitih metala iz Rusije (u Švajcarskoj se nalaze četiri velike rafinerije zlata, koje zajedno prerađuju oko dve trećine svetskog zlata).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je pad cene nafte tipa brent od 3,03%, koja se kretala u rasponu od 110,41 do 116,05 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

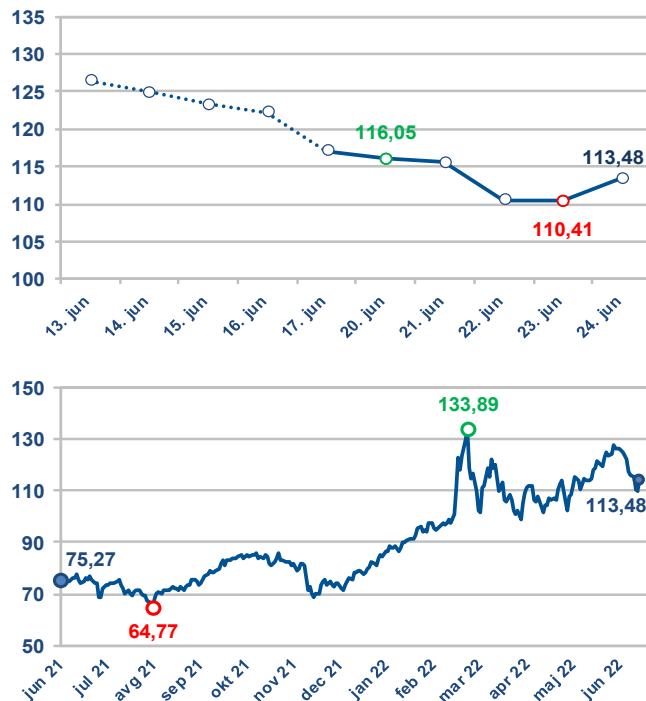
Na pad cene nafte u posmatranoj nedelji uticali su: strah od usporavanja privrednog rasta, uz moguću recesiju na globalnom nivou, što smanjuje tražnju za naftom; vesti o ograničenjima koja Kina uvodi u borbi protiv širenja virusa korona; obraćanje Džeroma Pauela u Kongresu SAD, u kome je rekao da je FED u potpunosti posvećen kontrolisanju cena, čak i uz rizik od pojave recesije u SAD; izveštaji Američkog instituta za naftu (API) i Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o povećanju proizvodnje i zaliha nafte u SAD, kao i povećanje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte zabeležila pad od 3,03% i na kraju posmatranog perioda iznosila 113,48 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: zabrinutost u vezi sa ograničenom ponudom i snabdevanjem; smanjene isporuke gasa iz Rusije ka zemljama EU; nafta iz Rusije postaje nedostupna brojnim zemljama u svetu zbog zapadnih sankcija; podaci o letovima i mobilnosti na putevima u SAD i Evropi i dalje ukazuju na veliku potražnju za naftom i njenim derivatima; nestabilna proizvodnja nafte u Libiji nakon blokada na istoku te zemlje, kao i incident u Homuškom moreuzu između brodova ratne mornarice SAD i brzih patrolnih čamaca Irana samo nekoliko dana nakon što je Vašington uveo nove sankcije Teheranu.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.